

Protocoll,

hållne hos

Kongl. Öfver-Ståthållare-Embete^tet för Police-Ärender

vid Undersökningen angående det af Skomakare-Lär-
lingen Carl Eric Vesterlund å Skräddare-Gesäl-
len Peter Askbom den 24 Augusti 1819
föröfvade Mord.

STOCKHOLM 1819, hos A. M. Strinnholm.

Utdrag af Protocollet, hållet hos Öfver-Ståthållare-Embetet i Stockholm följande dagar år 1819.

Den 24 Augsti.

S. D. På förmiddagen klockan half till 11 anmälte, efter erhållet företräde, Aldermannen vid Skräddare-Embetet här i staden, Capitainen vid Stockholms Borgerskaps Infanteri-Corps *Peter Vinblad*, att sedan till hans kunskap kommit, det Skräddare-Gesällen *Peter Askbom*, som längre tid varit i arbete hos *Vinblad* antagen, i dag på morgonen saknats och att anledningar förekommit, det han uti sitt hemvist i Huset N:o 9 Qvarteret *Perseus* vid *Baggensgatan* hastigt aflidit, så hade *Vinblad*, i närvaro af flere Personer, låtit uppdyrka dörren till *Askboms* fyra trappor upp i berörde Hus belägne boningsrum samt då funnit honom på ett högst rysligt sätt mördad liggande i en vrå af rummet.

I anledning af denna anmälan anbefallte Öfver-Ståthållare-Embetet Police-Gewaldigern *Axel Vesterlund*, att genast åtfölja Capitainen *Vinblad* till det uppgifne stället och, efter inhämtad närmare kändedom om beskaffenheten af den skedde mordgerningen, skyndsammelige vidtagna nödiga anstallter till banemannens upptäckande och gripande, i hvilket ändamål Police-Uppsyningsmännen *Abraham Forsberg*, *Anders Eklund* och *J. Jacobsson* jemväl beordrades vara *Vesterlund* till biträde.

Vid middagstiden klockan tre quart till 1 återkom *Gewaldigern Vesterlund* och rapporterade: att då han, till följd af ofvanförmälte befallning, anländt till Gesällen *Askboms* boningsrum, hvilket varit stängdt med tvenne lås och hvartill Capitainen *Vinblad* innehaft den ena samt Bokbindaren *Hasselgrens* Hustru den andra nyckeln, hade han funnit *Askbom* liggande på golvet, genom knifstygn i halsen och djupa hugg i hufvudet på ett ohyggeligt sätt mördad, och endast klädd i ett par korta klädesbyxor, väst och skjorta, hvilken sednare framtill varit något sönderrifven, hvarförutan ej allenast golvet till *Askboms* rum, utan äfven en der stående kista samt en soffa jemte deruti befintlige sängkläder befunnits i betydlig mån bestänkte med blod, som syntes vara nyligen ut-

gjuten, emedan den på ett och annat ställe ännu varit flytande; att *Vesterlund* genast tillkallat Badare-Lärningen *Mallén*, för att utröna beskaffenheten af de sår *Askbom* undfått och huruvida ännu var något tecken till lif eller ej, men hvarvid bemälte *Mallén* intygat, att *Askbom* redan vid pass en timma varit död; att *Vesterlund* deruppå inhämtat, så väl, att dörren till *Askboms* rum, vid låsets uppdyrkande, varit innanföre tillbunden med ett snöre, som måst afskäras innan dörren kunnat öppnas, som äfven att Skomakare-Lärningen *Carl Eric Vesterlund*, i arbete hos Skomakare-Mästaren *Lars Eric Lekström*, boende i ofvanberörde hus, tidigt på morgonen i något ärende bortgått, men sedermera icke återkommit, hvilken sednare omständighet föranlätit *Vesterlund*, dels att tillsäga Skomakare-Mästaren *Lekström*, att i sin verkstad efterse, huruvida någon af de der befintlige knifvar saknades, dels ock att i *Askboms* rum anställa noggrann undersökning till utrönande, huruvida de vid mordet begagnade verktyg blifvit der kvarlemnade, hvarefter ej allenast uti en vrå af rummet funnits liggande ett skaft till en så kallad Skomakare-knif, utan ock under *Askboms* döda kropp ett blad till en dylik knif jemte en yxa med dertill hörande skaft, som var frånskildt, och hvilket allt varit med blod söladt, hvadan ock alla tvifvelsmål försvunnit, det ju dessa verktyg vid mordet begagnats; att Skomakare-Mästaren *Lekström* vidare på tillfrågan meddelat den upplysning, att nyssberörde knif och skaft tillhörde Lärningen *Vesterlund*, hvarjemte i det samma den upptäckt gjordes, att hakarne å det ena fenstret till *Askboms* rum varit aflyftade, hvilka omständigheter föranledt den slutsats, så väl att Lärningen *Vesterlund* om mordet ägt kännedom, som ock att mördaren utgått genom fenstret till ett derunder varande tak, i följd hvaraf *Vesterlund* efterskickat Skorstensfejare-Lärningarne *Carl Gustaf Vestman* och *Johan Christian Besch*, begge i arbete hos Skorstensfejare-Mästaren *J. F. Hellgren*, samt, af dem biträdd, begifvit sig ut på nämnde tak och vidare till de derintill gränsande, för att utforska, huruvida mördaren möjligen undanstuckit sig uti någon i grannskapet varande vind, men hvilka efterspaningar likväl länge fruktlöst aflupit, hvarföre *Vesterlund* afsändt Uppsyningsmännen *Forsberg*, *Eklund* och *Jacobsson*, för att, beledsagade af personer, hvilka kände Lärningen *Vesterlund*, honom i staden eftersöka, hvarefter och innan *Vesterlund* upphört med förstnämnde, till mördarens upptäckande vidtagne åtgärd, hade Skorstensfejare-Mästaren *Hellgren*, som sjelfnant infunnit sig att bidraga till ändamålets vinnande, omsider genom rop gifvit *Vesterlund* tillkänna, det han funnit någon vara undangömd uti en vind, belägen nära utmed den mördades boningsrum; att *Vesterlund* genast förfogat sig dit och förmärkt någon hafva ifrån vinden inkrupt uti

en knappast märkbar öppning under takåsen öfver en vindskupa, men hvarifrån denna person likväl icke kunnat förmås godvilligt framkomma, hvadan *Vesterlund* nödgats till stället bana sig väg och, sedan han framdragit den undangömde, igenkânt honom vara Lärlingen *Vesterlund*, hvilken befunnits sårad i hufvudet, ansigtet och högra handen, hvarförutan hans kläder varit mycket blodige, och hvilket förhållande, i förening med de redan emot *Vesterlund* förekomne omständigheter, öfvertygat de närvarande, det han föröfvat mordet, hvadan han ock genast blifvit till Kongl. Police-Kammaren medtagen, för att häröfver höras.

Lärlingen *Vesterlund*, som, till följd häraf, nu inställes, befants vara af liten och spenslig växt, med rundt och blekladgt ansigte samt ljusa hår och klädd endast uti skjorta, väst och byxor, hvilka jemte hans ansigte voro af blod och orenlighet nästan öfverhöljde, så att hela hans utseende bar stämpeln af den mordgerning, för hvilken han gjort sig misstänkt och hvars ryslighet i betydlig mon ökades deraf, att hans ansigte, hufvud och den högra handen ännu blödde af de sår, dem han under mordets verkställande troligen undfått derigenom, att den mördade satt sig till motvärn; förmälände *Vesterlund*, på tillfrågan, att då han nästlidne gårdag på eftermiddagen begifvit sig till Skeppsbron, för att upphämta ett ämbare med vatten, hade han i Skottgränden träffat tvenne okända Sjomän, hvilka, jemte tillkännagifvande, det de ägde sig bekant, att han bodde i samma hus, som Skraddare-Gesällen *Askbom*, anmodat honom, att besörja derom, det de den påföljande morgonen kunde i *Askboms* rum inkomma i afsigt att der begå stöld; att han, som i början vägrat samtycka till denna begäran, likväl sedermera af bemälte Sjomäns löften, att med honom dela hvad de hos *Askbom* kunde åtkomma, låtit öfvertala sig att bifalla till det gjorda förslaget, i hvilken afsigt han jemväl med dem stämt möte vid Skeppsbron klockan 6 i dag på morgonen; att han, efter att hafva kort före nyssberörde timma blifvit af sin Husbonde i något ärende bortskickad, förfogat sig till det öfverenskomna stället, der å nyo träffat de omnämnde Sjomännen och i sällskap med dem genast återvänt till huset, hvarefter han ensam uppgått till *Askboms* boningsrum och, sedan han beredt sig utväg att dit inkomma under förvändning att anlita *Askbom* för honom läsa ett bref, sedermera insläppt Sjomännen, hvilka genast anfallit och mördat *Askbom* samt derjemte tilldelat *Vesterlund* flere hugg med en knif, hvarigenom han blifvit så förvirrad, att han saknat allt medvetande om hvad vidare sig tilldragit förrän han hört folk klappa på dörren, då han, till undvikande af misstankar, tagit flykten ut genom fenstret och undangömt sig på det ställe, der han sedermera anträffades; bestridande *Vesterlund* i öfrigt, så väl att han

igenbändit dörren till *Askboms* rum, som ock, att han ägde sig bekant, när detta skedd och hvilken detsamma verkställt.

Efter derom skedd anmälan, att *Vesterlunds* Husbonde, Skomakare-Mästaren *Lekström* nu var tillstädes, förekallades han och, på gifven anledning, anförde, att sedan *Vesterlund* nästlidne gårdags eftermiddag blifvit af *Lekströms* Hustru anbefalld, att från sjön upphämta ett ämbare med vatten, så hade han vid hemkomsten omtalt, det han vid Skeppsbron träffat en Handelsbokhållare vid namn *Berg*, åt hvilken *Lekström* förfärdigat något skoarbete, hvarföre han ännu icke fått betalning, och af honom erhållit löfte, att i dag bekomma penningar, derest han tidigt ville infinna sig hos honom och då borsta ett par skor, hvilket *Vesterlund* derjemte sagt sig hafva lofvat, hvadan han ock af *Lekström* utbedt sig hans samtycke dertill, samt att *Lekström*, som häremot icke haft något att erinra, i dag klockan emellan 5 och half till 6 på morgonen uppväckt *Vesterlund* och erinrat honom om hans ifrågavarande åtagande, hvarvid *Vesterlund* genast uppstigit, påklädt sig och bortgått, men efter några minuters förlopp återkommit med begäran att undfå blanksmörja, den han skulle till ofvanbemälte *Berg* medtaga, hvarefter han å nyo begifvit sig bort, utan att sedermera komma tillbaka; tilläggande *Lekström* derjemte, att *Vesterlund*, som vid medlet af nästlidne Martii månad blifvit i lära hos honom antagen, och hvarvid han varit försedd med Orloffsedel af Skomakare-Mästaren här i Staden *Eric Möller*, under denna tid uppfört sig lättjefullt och opålitligt samt mångfalldiga gånger blifvit beträdd med osanningar, dem han föreburit till undskyllan för dröjsmål vid ärenders uträttande.

På tillfrågan vidgick Lärlingen *Vesterlund*, det hans föregifvande, som skulle han förlidne gårdags eftermiddag hafva samtalat med Bokhållaren *Berg*, var alldeles sanningslöst och uppdiktadt endast i afsigt, att derigenom bereda sig utväg, att kunna fullgöra det af honom till merbemälte Sjomän gifna löfte; hvarförutan *Vesterlund*, på ytterligare frågor, uppgaf sig vara 16 år gammal och född i Arboga; att hans föräldrar tillika med tvenne hans syskon bo vid Jäders Bruk, der Fadren är Skolmästare; att hans äldre Broder vistas här i staden och är Gardist vid Kongl. Andra Lif-Gardes-Regementet; att hans tvenne hemmavarande Syskon äro yngre än han och att han sjelf, efter att hafva nästlidne år första gången begått Herrans Nattvard, i November månad samma år hitkommit och då blifvit i lära antagen hos Skomakare-Mästaren *Möller*.

Härefter uppvisades ej mindre den af Skomakare-Mästaren *Lekström* saknade och i Gesällen *Askboms* rum funne knifven jemte det dertill hö-

rande skaftet, än äfven den förut nämnde yxan, hvilka voro mycket blodiga, hvarförutan på yxans ägg förmärktes flere hårstrån vara uti blodet fastgytttrade; och som Lärlingen *Vesterlund*, oaktadt honom gjorde tjenige föreställningar, nu icke kunde förmås närmare uppgifva förloppet af den skedde mordgerningen, alltså och då, i anseende till *Vesterlunds* synbarliga oro och förvirring, Öfver-Ståthållare-Embetet icke fann lämpligt, att denne dag vidare fortsätta undersökningen, beslöt Öfver-Ståthållare-Embetet att låta densamma till nästa dag anstå, hvaremellertid *Askboms* döda kropp skulle af Läkare behörigen besigtigas; hvarjemte Gevaldigern *Vesterlund* anbefalles, så väl att till i morgon klockan 8 förmiddagen inkalla de personer, hvilka upptäckt mordet och till Lärlingen *Vesterlunds* gripande varit behjelpelige, samt att uti *Askboms* boningsrum anställa noggrann visitation, till utrönande, huruvida något af den der befintlige egendom blifvit af Mördaren tillgripen, som ock, att besörja derom, att de sår, hvilka Lärlingen *Vesterlund* undfått, genast blefvo förbundne, hvarefter *Vesterlund* till Rådhushäktet affördes och Skomakare-Mästaren *Lekström* afträdde.

Den 25 Augusti.

S. D. Jemnlit hvad Protocollet för nästlidne gårdag innehåller, företogs nu åter undersökningen angående det på förmiddagen nyssberörde dag å Skräddare-Gesällen *Peter Askbom* begångne mord, hvarvid Police-Gevaldigern *Axel Vesterlund* anmälte, att han, till följd af erhållen befallning, uti *Askboms* boningsrum anställt visitation och dervid anhållit Tjugu-en Riksdaler 21 sk. 5 rst. Banco jemte ett fickur af silfver och en mindre guldring, hvilka varit inlaggde uti en bureau-låda och hvaraf uret befunnits blodigt; att han derjemte föranstaltat derom, att de sår, dem Lärlingen *Vesterlund* erhållit, blifvit ordenteligen förbundne, samt att han till i dag inkallat nedannämnde personer, för att uti målet höras, nemligen: Äldermannen vid Skräddare-Embetet, Capitainen *P. Vinblad*, Skomakare-Mästaren *Lars Eric Lekström* och dess Hustru *Carolina Lekström*, Bokbindaren *Carl Fredric Hasselgren* och dess Hustru *Christina Hasselgren*, Bokbindare-Lärlingen *Johan Christian Gersdorff*, Färgare-Gesälls-Enkan *Margaretha Magdalena Norgren*, Skräddare-Mästare-Enkan *Ulrica Andersson*, Skräddare-Gesällen *Peter Bolin*, samt Skorstensfejare-Mästaren *J. F. Hellgren* tillika med dess Lärningar *Carl Gustaf Vestman* och *Johan Christian Besch*, hvilka ock nu sig infunno i närvaro af Lärlingen *Vesterlund*, som från häktet blifvit upphämtad.

Till en början förmälte Capitainen *Vinblad*, att sedan Bokbindare-Lärlingen *Gersdorff* klockan omkring 10 på förmiddagen nästlidne gårdag till honom hemkommit och gifvit tillkänna, att, som orden fallit: "det icke stod rätt till med *Gesällen Askbom*," emedan någon af de i huset boende väl sett honom klockan 6 på morgonen öppna dörren till sitt rum och åter dit ingå, utan att sedermera blifva varse honom bortgå, men deremot efter en stunds förlopp hört något jemmer, hvars orsak likväl icke kunnat utrönas, så hade *Vinblad* skyndsamt begifvit sig till stället och vid ankomsten dit af Hustru *Hasselgren* jemte Enkan *Norgren* och flere i huset boende personer erhållit bekräftelse å den af *Gersdorff* gjord berättelse, hvarföre och enär hvarken genom tvenne å dörren före *Vinblads* ankomst uppborrade mindre hål det kunnat upptäckas, att någon i rummet sig uppehöll, eller ringaste ljud derifrån förspörjas, *Vinblad* efterskickat en Smeds-Lärling, som uppdyrkat det för dörren befintlige lås, men hvarvid befunnits att dörren innanföre varit med ett snöre igenbunden, hvarefter, sedan dörren genom snörets afskärande blifvit öppnad, hade, vid inträdet i rummet, *Gesällen Askbom* funnits öfverhöljd med blod liggande på golvet, med hufvudet nära utmed ett vid fenstret stående bord, samt genom knifstyng och hugg mördad, hvilket förhållande *Vinblad* genast hos Öfver-Ståthållare-Embetet anmält, hvarförinnan han likväl igenstängt dörren till *Askboms* rum och medtagit den ena samt lämnat Hustru *Hasselgren* den andra nyckeln; yttrande Capitainen *Vinblad* sluteligen, att *gesällen Askbom*, som är 71 år gammal, omkring nio års tid arbetat å *Vinblads* verkstad, under hvilken tid han uppfört sig nyckter och anständigt samt ådagalaggt flit och arbetsamhet.

Häruppå hördes Bokbindare-Lärlingen *Gersdorff* och berättade, att efter det ej mindre hans Husbonde, som är boende i samma hus, der mordet skett, än ock flere af Husfolket och deribland Enkan *Norgren* på morgonen förlidne gårdag omtalt, dels att de icke blifvit varse, det *Gesällen Askbom* bortgått och att hans dörr efter vanligheten ej blifvit med utanlås stängd, dels att de tidigt på morgonen förnummit något skrik eller jemmer, dels ock att Skomakare-Lärlingen *Vesterlund* allt sedan före klockan 6 på morgonen saknats, af hvilka tvenne sednare omständigheter de dragit den slutsats, att *Vesterlund* afhändt sig lifvet, så hade *Gersdorff*, uppå tillsägelse af sin Husbonde, ej allenast genom en vindsglugg utgått på taket för att uti vindarne till de nästgränsande husen efterse, huruvida *Vesterlund* der sig undangömt, utan äfven uti samma vind, der han sedermera anträffats, honom eftersökt, men hvilket allt fruktlöst aflupit, hvarefter och sedan han för sin Husbonde omtalt utgången af dessa efterspaningar, hade han erhållit befallning att begifva sig till Capitainen *Vinblad*,

för att meddela honom underrättelse om de oroande misstankar, hvilka så väl i anledning af *Vesterlunds* saknande, som ock i afseende på *Gesällen Askbom* ibland husfolket uppstått; tilläggande *Gersdorff* derjemte, att han under nyssberörde efterforskningar väl ärnat sig fram till *Askboms* fenster, men att han icke kunnat verkställa denna sin föresats, emedan det utanföre fenstret belägna tak varit så brant, att han icke vågat begifva sig dit.

På gifven anledning anförde *Färgare-Gesälls-Enkan Norgren*, att hon, som är boende i våningen nästnunder det af *Gesällen Askbom* i lifstiden innehafde rum, förlidne gårdag klockan vid pass en quart till 7 på morgonen sett *Lärlingen Vesterlund* gå uppföre den trappa, som leder till *Askboms* rum jemte en midt emot det samma belägen vind och vid detta tillfälle erinrat *Vesterlund*, att icke smutsa de kläder, som *Norgren* till torkning uti vinden uppsatt, hvaruppå *Vesterlund* svarat, som orden fallit: jag tänker mig icke gå i vinden; att *Norgren*, som hvarken blifvit varse *Vesterlund* återkomma utföre trappan eller i anseende till densamma tvärslyttande läge kunnat förmärka, huruvida han ingått i vinden eller uti *Askboms* rum, efter en kort stunds förlopp hört ett råmande eller gällt rop, som liknat barnskrik och hvilket upprepats trenne särskilda gånger; att *Norgren* häruppå gjort *Enkan Andersson* uppmärksam och hvilken sistnämnda, som bor i ett rum nästintill *Norgren*, lika med henne förmodat, att berörde låte endast varit ett vanligt barnskrik; att *Norgren* kort derpå begifvit sig till ett vid *Bollhusgränden* beläget *Mjölkmagasin* för att köpa grädda och vid återkomsten för flere i huset boende personer omtalt det ifrågavarande af henne hörda skriandet, med förfrågan derjemte, huruvida det kunnat härleda sig från något af deras barn, men hvaruppå hon erhållit till svar, att alla dessa ännu icke uppvaknat och att följakteligen det försporda låtet haft någon annan orsak; att detta gifvit *Norgren* anledning uppgå till *Askboms* rum och, enär hon funnit, det utanlåset till hans dörr icke varit låst, deraf dragit den slutsats, att *Askbom* ännu innevarit, hvarföre hon ock klappat på dörren, men hvarvid hon förmärkt det vara alldeles tyst i rummet; att *Norgren* vidare för *Bokbindaren Hasselgren* och hans Hustru omtalt detta förhållande, hvilket förefallit dem alla så mycket mer misstänkt, som dels *Enkan Andersson* uppgifvit, det hon klockan strax efter 6 på morgonen sett *Askbom* uti något ärende utkomma från sitt rum, dit han genast derpå åter ingått, dels ock emedan *Lärlingen Vesterlund* af sin Husbonde saknades, hvarföre och sedan alla försök att återfinna *Vesterlund* fruktlöst aflupit, så hade *Capitainen Vinblad* blifvit anmodad ditkomma och genom hvars försorg ytterligare åtgärder till mordets upptäckande vidtagits; förmalande *Enkan Norgren* i öfrigt, uppå framställde frågor, att hon hela morgonen

förlidne gårdag, utom de få minuter, då hon uti ofvan uppgifne ärende bortavarit, beständigt haft dörren till sitt rum öppen och hvarigenom hon ofelbart skolat förmärka, derest någon annan än *Vesterlund* uppgått till *Gesällen Askboms* rum, men hvilket icke inträffat, och att, ehuru hon icke blifvit varse *Vesterlund* återkomma utföre trappan, hade hon likväl i början trott att sådant skett under hennes frånvaro, men hvilken förmodan åter blifvit vederlaggd deraf, att han icke å sin Husbondes verkstad sig infunnit samt att hon dessutom med säkerhet kunde intyga, att under hennes hemmavaro dörren till *Askboms* rum icke blifvit öppnad vid något annat tillfälle, än då Enkan *Andersson* sett *Askbom* derifrån utkomma; äfvensom *Norgren* nu erinrade sig, att hon tidigt på morgonen ofvanberörde dag hört *Skomakare-Mästaren Lekströms* Hustru yttra, som orden fallit: *vi skola stänga dörren, för att få se huru länge han dröjer*, hvilket yttrande troligen blifvit faldt vid det tillfälle, då *Vesterlund* från verkstaden bortgått.

Vidare androg *Bokbindare-Hustrun Hasselgren*, att sedan förlidne gårdags morgon till hennes kunskap kommit, dels att *Skomakare-Lärlingen Vesterlund* af sin Husbonde saknades, dels att de Personer, som bo närmast *Gesällen Askboms* rum, icke sett honom bortgå och derjemte funnit, att dörren till hans rum icke blifvit på vanligt sätt stängd, dels ock, att Enkan *Norgren* hört ofvanomförmälte besynnerliga ropande, hvilka alla omständigheter sammantagne fört *Hasselgren* jemte det öfriga husfolket på den tanka, att antingen *Askbom* genom hastig sjukdom aflidit, helst han hela sommaren varit sjuklig, eller att *Lärlingen Vesterlund* afhändt sig lifvet, så hade *Hustrun Hasselgren*, i samråd med sin man, ej allenast tillsagt *Lärlingen Gersdorff*, att uti vindarne i huset eftersöka *Vesterlund*, utan ock föranstaltat derom, att tvenne mindre hål blifvit uppborrade på dörren till *Askboms* rum, men genom hvilka åtgärder det åsyftade ändamålet likväl icke vunnits, hvarföre *Capitainen Vinblad* anmodats ditkomma och uppå hvars föranstaltande dörren blifvit af en tillkallad *Smeds-Lärling* uppdyrkad, då det först utrönt, att dörren innanföre blifvit igenbunden med ett snöre, som varit lindadt omkring en i dörrkarmen inslagen spik och vredet på låset, men icke hårdare tillknutet, än att dörren, som öppnas utåt, kunnat uppdragas så mycket, att *Hasselgren* uti den derigenom blifvande öppningen instuckit en knif och dermed afskurit snöret, samt att hon, som jemte *Capitainen Vinblad* och *Smeds-Lärlingen* först ingått i rummet, dit hennes man tillika med flere personer kort derpå jemväl inkommit, dervid genast förmärkt *Askbom* mördad liggande på golfvet, med hufvudet under ett vid fenstret stående bord och knäna uppdragna mot ansigtet samt endast klädd uti skjorta, byxor och en väst eller mattröja, hvarjemte hon funnit en kista tillika med en liggsoffa

och åtskilliga deruti befintlige sängkläder mycket blodige, hvaremot det icke kunnat med säkerhet skönjas, huruvida blod blifvit utgjutet på golfvet, emedan detsamma varit något orent, hvarefter Hustru *Hasselgren*, som vid Gevaldigern *Vesterlunds* ankomst å nyo uppgått i *Askboms* rum, då blifvit varse, att ofvannämnde knif legat under *Askboms* döda kropp och yxan under hans högra höft samt skaftet till yxan närmare hufvudet.

I sammanhang härmed tillkännagaf Bokbindaren *Hasselgren*, att den af hans Hustru gjorde berättelse så väl om de före mordets upptäckande vidtagne åtgärder, som ock angående hvad sedermera förelupit, är med rätta förhållandet öfverensstämmande och att han dervid icke hade annat tillägga, än att då han biträdt Gevaldigern *Vesterlund*, att i *Askboms* rum eftersöka de verktyg, hvilka vid mordets föröfvande begagnats, hade han ibland några i rummet varande sopor först påfunnit ett knifskäft, som vid uppvisandet för Skomakare-Mästaren *Lekström*, af honom igenkänts vara hörande till den knif, som Lärlingen *Vesterlund* vid sitt arbete vanligen nyttjat, hvarefter samma knif jemväl blifvit funnen liggande under *Askboms* döda kropp,

Skomakare-Lärlingen *Vesterlund*, hvars sinnesförfattning nu syntes vara fullkomligen lugn och redig, hördes och förklarade, det hans vid förhöret nästlidne gårdag gjorde uppgift, som skulle det å Skräddare-Gesällen *Askbom* skedde mord hafva blifvit föröfvadt af tvenne för *Vesterlund* okände Sjömän, var alldeles sanningslös och uppdiaktad, hvaremot *Vesterlund* erkände, att han, utan att förut hafva med någon derom varit i samråd, ensam begått denna illgerning, den han verkställt på följande sätt: sedan han för några dagar tillbaka fattat det afskyvärda uppsåt, att mörda Gesällen *Askbom*, och derjemte öfverlaggt om tiden och sättet till utförandet deraf, så hade han på eftermiddagen sistlidne Måndag beslutit, att tidigt den påföljande morgonen verkställa berörde sin föresats, i hvilken afsigt han, för att bereda sig tillfälle, att af sin Husbonde erhålla tillåtelse, att på nyssnämnde tid bortgå, uppdiaktad ofvan omförmälte osanna föregifvande, som skulle han hafva träffat Handelsbokhållaren *Berg* och af honom undfått löfte, att berörde morgon erhålla betalning för *Lekströms* hos bemälte *Berg* ägande fordran; att han, efter denna sålunda gjorde förberedelse, vid vanlig tid Måndags aftonen laggt sig att sova och den följande morgonen icke uppvaknat förr, än hans Husbonde väckt honom med erinran, det han då borde begifva sig till förenämnde *Berg* och hvarvid *Vesterlund* skyndsamt uppstigit, påklädt sig och utgått; att han först besökt Tracteuren *Engströms* vid Baggensgatan belägna Närringsställe, hvarest han förtärt en half jungfru brännvin, hvareföre han betalt En Skilling Banco, och sedermera återvändt i afsigt att förfoga sig

upp till *Askboms* rum, men vid ankomsten till porten mött sin Matmoder
 Skomakare-Mästaren *Lekströms* hustru, hvilken tillfrågat honom om an-
 ledningen till denna hans snara återkomst och till svar hvaruppå han på-
 funnit den undskyllan, att han glömt blanksmörja, den han skulle hos
 Bokhållaren *Berg* begagna, hvadan han ock, för att icke förråda rätta or-
 saken till sin ankomst, blifvit föranlåten att begära sin Husbondes tillå-
 telse, att låna den blanksmörja, som å verkstaden vanligen nyttjas, efter
 undfåendet hvaraf han ofördröjeligen åter bortgått och å nyo infunnit sig
 å nyssberörde Näringsställe i ändamål, att der uppehålla sig till dess han
 fann lämpligt att återvända, för att obemärkt kunna uppkomma till *Ask-*
boms rum; att han, efter några minuters förlopp, ansett tillfället vara för
 handen och därför för andra gången begifvit sig åstad samt anländt till
Askboms rum, utan att blifva sedd af någon annan, än Enkan *Norgren*,
 hvilken, på sätt hon redan anført, under förmodan att han skulle in-
 gå i den midt emot *Askboms* rum belägna vind, varnat honom att icke
 smutsa de kläder, som hon der till torkning uppsatt och i anledning af
 hvilken tillsägelse *Vesterlund* till henne yttrat, det han icke ärnade sig i
 vinden; att då han påklappat dörren till *Askboms* rum, hade *Askbom*
 genast öppnat den och i det samma utkommit med en potta, den han
 uttömt uti ett bakom dörren stående ämbare, hvaruppå han åter ingått i
 rummet, dit *Vesterlund* varit honom följaktig och hvarvid han såsom ä-
 rende för sin ankomst anmodat *Askbom* att uppläsa ett bref, det han i
 sådant ändamål medtagit och till *Askbom* öfverlemnadt; att *Askbom* utan
 betänkande bifallit denna *Vesterlunds* begäran och satt sig på en stol nä-
 ra fenstret samt börjat läsa brefvet, hvarmed han fortfarit till dess han hun-
 nit till Apostillen, då *Vesterlund*, som emellertid ställt sig på högra si-
 dan bakom *Askbom*, för att afpassa tillfälle till mordgerningens verkstäl-
 lande, ansett tiden vara inne för utförandet deraf, hvarföre han ock med
 en så kallad Skomakareknif, den han hade haft förvarad under sin påhaf-
 de väst, gifvit *Askbom* ett stygn på högra sidan af halsen, i tanka att der-
 igenom på en gång afhända honom lifvet; att *Askbom* i detsamma ryckt
 hufvudet tillbaka och strax derpå stigit upp samt satt sig till motvärn, då
Vesterlund, för att betaga honom alla utvägar till sjelfförsvär, omkull-
 skuffat honom och hvarvid han fallit emot en bredevid soffan stående kista;
 att *Askbom* icke dess mindre åter upprest sig och fräntagit *Vesterlund*
 knifven, vid hvilket tillfälle *Askbom* jemväl gifvit honom några stygn i
 hufvudet och högra handen, men hvilka dock icke varit af den betyden-
 het, att de hindrat honom fullfölja det påbörjade mordet; att *Vesterlund*
 deruppå från *Askbom* ryckt knifven och dermed ytterligare tillfålat ho-
 nom flere stygn samt för andra gången omkullknuffat honom på samma

ställe, som förut; att *Askbom*, detta oaktadt, å nyo uppstigit, bemäktigat sig knifven, gifvit *Vesterlund* några hugg och omkullkastat honom under sig i soffan; att det likväl lyckats *Vesterlund* vinna öfverhanden, hvarefter och sedan han jemte *Askbom* uppkommit på golvet, så hade *Vesterlund* gjort försök att återtaga knifven, men hvarvid han endast bekommit skaftet; att *Vesterlund* vidare för tredje gången skuffat omkull *Askbom* på det ställe i rummet, der han funnits liggande död och hvarvid han sannolikt släppt knifven, emedan *Vesterlund* sedermera icke blifvit densamma varse; att *Askbom*, som då ännu varit vid lif, väl bemödat sig att från nyssberörde ställe resa sig upp, men af matthet sådant icke förmått, hvaruppå *Vesterlund*, för att fullborda mordgerningen, gripit till en i rummet befintlig och *Askbom* tillhörig yxa samt dermed två å tre gånger huggit honom i hufvudet, då yxan vid det sista hugget fallit från skaftet, så att den vidare icke kunnat af honom begagnas, hvarefter *Vesterlund* tagit en i rummet stående buteille och dermed gifvit *Askbom* ett slag i pannan, men hvarigenom det åsyftade ändamålet icke vunnits, emedan buteillen söndergått, hvarföre *Vesterlund* med en annan för handen varande buteille tilldelat *Askbom* flere slag i hufvudet samt sluteligen på honom kastat en i rummet befintlig jernpanna, som jemväl träffat hufvudet, då *Askbom* omsider under qvidande aflidit.

Denne af *Vesterlund* sålunda afgifne bekännelse om det af honom å Gesällen *Askbom* föröfvade ohyggliga mord, hvars hugkomst hos *Vesterlund* synbarligen förorsakade ånger och oro, beledsagade han, i anledning af framställda frågor, med följande tillägg: att han under sitt vistande hos Skomakare-Mästaren *Lekström*, alltid blifvit med godhet och välvilja bemött och af honom undfått så tillräckligt lifsuppehälle, att han flere gånger hört sålt mat, den han icke sjelf förmått uppäta; att han till den begångne illgerningen ej haft annan driffjäder, än för att åtkomma penningar och annan egendom, som han förmodat *Askbom* innehafva, ehuru han icke med säkerhet ägt sig sådant bekant, utan endast dels grundat denna sin förmodan uppå berättelser om *Askboms* sparsamma lefnadssätt, dels och slutat dertill af den omständighet, att han en och annan aften sett *Askbom* drucken hemkomma; att sedan han på ofvanbeskrefne sätt föröfvat mordet, hvarunder *Askbom* endast till honom yttrat några ord, men hvilka han likväl icke kunnat urskilja, så hade han förmärkt, att de i våningen nästnunder *Askboms* rum boende personer sig emellan samtalat derom, att de hört något ovanligt jemmer, hvarföre han genast innauföre igenbrädt dörren med ett snöre, som varit hängande på en i dörkarmen inslagen spik och hvaraf *Vesterlund* slutade dertill, att *Askbom* i lifstiden till enahanda ändamål detsamma begagnat; att han, efter att hafva på berörde sätt beredt sig så-

kerhet, att icke för tidigt blifva upptäckt, sedermera ärnat bemäktiga sig den i *Askboms* gömor befintlige egendom, i hvilket ändamål han jemväl med ett på bordet liggande klackjern uppdragit en oläst, men något hårdt tillskjuten bureau-låda, deruti han funnit ett silfver-fickur, hvilket han tänkt tillgripa; att ehuru han druckit svagdricka utur en i rummet stående buteille, hade han likväl kort derpå börjat känna sig besvärad af matt-
het, som allt mer och mer tilltagit, så att han blifvit nödsakad lemna det redan i handen hafde uret och lägga sig uti *Askboms* soffa, för att återhämta krafter; att han, som något öfver en timmas tid der qvarlegat, med ansigtet vänt åt fenstret och i hvilken ställning han jemväl beständigt sett *Askboms* döda kropp, emedlertid dels hört att flere personer samlat sig utanföre dörren till rummet och sig emellan yttrat förvåning ej mindre öfver det på morgonstunden försorde ovanliga lätet, än ock der-
öfver att han sjelf saknades, dels ock förnummit, att han i huset eftersöktes, men att han, detta oaktadt, under iakttagande af den möjligaste största tystnad, qvarblifvit till dess han ytterligare hört de utanför rummet stående yttra, att de skulle borra hål på dörren, för att derigenom utröna, huruvida *Askbom* innevar, och att de dessutom ärnade föranstalta om dörrens uppdyrkande; att han, med föranledande af dessa sednare omständigheter och af fruktan att blifva upptäckt, fattat det beslut, att genom flykten rädda sig och i sådant ändamål, utan att medtaga det ringaste af *Askboms* egendom, ofördröjligen uppstigit, öfver soffan kastat en på den ena gafveln hängande rock, uppklifvit på bordet, öppnat hakarne till det ena fenstret och derigenom utgått på ett nära under detsamma varande tak, hvarefter han åter tillskjutit fenstret, uppklätrat till nåcken på ett annat till venster beläget tak, hvarifrån han, uppå husets brandmur halat sig utföre till en vid pass två och en half aln under nåcken varande liten glugg, derigenom inkrupit uti en midt emot *Askboms* rum belägen klädvind och vidare undangömt sig på det ställe, der han sedermera blifvit ertappad; äfvensom *Vesterlund* uppå ytterligare tillfrågan försäkrade, att denna bekännelse var fullkomligen sanfärdig och innefattade alla de omständigheter rörande mordet, som han nu kunde erinra sig, och att han ej ägde något att tillägga.

På tillfrågan tillkännagaf Gevaldigern *Vesterlund*, att han, oaktadt ytterligare efterseende uti Gesällen *Askboms* rum, icke blifvit varse det bref, som Lärlingen *Vesterlund* vid mordets föröfvande med sig haft, men att han deremot anhållit så väl en sönderslagen och tvenne hela buteiller, som ock en jernpanna med fötter, hvilka jemte den förutnämnde yxan och knifven för Lärlingen *Vesterlund* nu framvisades och, med undantag af den ena buteillen, af honom igenkändes vara desamma, som han vid *Askboms* mördande begagnat, äfvensom nysberörde buteiller och panna ej allenast befunnos mycket blod-

ga utan ock en hårlock jemte fleje hårstrån inblandade uti det på pannans botten fasttorkade blodet.

Stads-Chirurgen och Professoren, Doctor *Fröberger*, som under förhöret sig infunnit, meddelade den upplysning, att han, efter att hafva i dag på morgonen besigtigat Gesällen *Askboms* döda kropp, dervid funnit åkommor efter knif och yxa samt, enligt hvad nu blifvit utrönt, jemväl af en sönderkrossad buteille, samt att dessa åkommor sammanräknade uppgå till ett antal af Fyratio-tre, men hvaraf ingen varit genast dödande utan att *Askbom* genom förblödning döden ljutit, i följd hvaraf det ock var fullkomligen sannolikt, att längre tid åtgått till mordets verkställande och att Lärlingen *Vesterlund*, på sätt han erkänt, begagnat alla ofvan uppräknade verktyg vid *Askboms* mördande; hvarförutan Professoren, på tillfrågan, förmålte, att han förlidne gårdag besigtigat och förbundit de åkommor, som *Vesterlund* undfått och hvilka alla äro mindre betydliga och gångne endast genom huden samt således inom kort tid åter läkte.

Skomakare-Mästaren *Lekström* förnyade, på gifven anledning, den af honom vid förhöret förlidne gårdag gjorde berättelse och tillade, att efter det Lärlingen *Vesterlund* nyssnämnde dag klockan före 6 på morgonen i det föregifne ärendet bortgått och *Lekström* till klockan half till 8 förgäfves afbidat hans återkomst, så hade han begifvit sig ut för att söka *Vesterlund*, i hvilken afsigt han först besökt Handelsbokhållaren *Berg*, som, på fråga, gifvit tillkänna, det han hvarken berörde dag eller den föregående eftermiddagen sett *Vesterlund*, hvarefter *Lekström* ej allenast för Police-Uppsyningsmannen *Eklund* anmält *Vesterlunds* afvikande och af honom begärt biträde till hans efterspanande, utan ock infunnit sig hos *Vesterlunds* förra Husbonde, Skomakare-Mästaren *Möller*, men hvarest någon till ändamålet ledande upplysning icke eller vunnits; att *Lekström* deruppå återvändt hem och då funnit porten till huset stängd samt gatan utanföre uppfylld med folk, hvilka omtalt det skedda mordet och att han, efter att hafva uppkommit i Gesällen *Askboms* rum, der träffat Gevaldigern *Vesterlund*, som tillsagt honom, att i verkstaden efterse, huruvida någon af de der vanligen befintlige knifvar saknades, hvilket *Lekström* genast fullgjort och hvarvid han upptäckt, att en knif, den han för fjorton dagar sedan åt Lärlingen *Vesterlund* inköpt, blifvit borttagen och hvilken knif jemte dertill hörande skaft, kort derefter återfunnits i *Askboms* rum, hvilken sednare omständighet föranledt Gevaldigern *Vesterlund* och öfrige tillstädesvarande personer att för det begångne mordet misstänka Lärlingen *Vesterlund* samt honom på det sorgfälligaste eftersöka, hvarefter han på sätt redan blifvit upplyst, omsider anträffats under takåsen i den midt emot *Askboms* rum belägna vinden.

Skomakare-Mästaren *Lekströms* Hustru förmälte i sammanhang härmed, att sedan hon på eftermiddagen nästlidne Måndag skickat Lärlingen *Vesterlund*, att från sjön upphämta ett ämbare med vatten, så hade han vid återkomsten berättat, det han vid Skeppsbron träffat Handelsbokhållaren *Berg* och af honom undfått löfte, att den följande morgonen bekomma betalning för *Lekströms* hos honom ägande fordran samt, att *Vesterlund* derjemte utfäst sig, att vid detta tillfälle åt *Berg* borsta ett par skor; att *Lekströms* Man i anledning häraf förlidne gårdags morgon klockan vid pass half till 6 uppväckt *Vesterlund* och erinrat honom om fullgörandet af nyssberörde åtagande och hvarvid *Vesterlund* genast uppstigit, påklädt sig och begifvit sig bort, men att, då Hustru *Lekström* kort derpå i något ärende nedgått till gatan, hade hon i porten blifvit varse *Vesterlund* springande återkomma och, på fråga om anledningen härtill, af honom erhållit det svar, att han glömt blanksmörja, den han hos ofvanbemälte *Berg* skulle begagna, hvarför han ock förfogat sig upp till verkstaden, der han af *Lekströms* Man till låns erhållit en burk med blanksmörja, hvarefter han å nyo bortgått, utan att *Lekström* sedermera sett honom förr, än då han vid middagstiden blifvit till Kongl. Police-Kammaren afförd.

På framställd fråga yttrade Lärlingen *Vesterlund*, att då han andra gången innevarit å Tracteuren *Engströms* Näringsställe, hade han medhaft nyssberörde burk med blanksmörja, men att han på återvägen derifrån uti en rännsten utslagit smörjan och sedermera satt burken på det ställe i meranämnde hus, der nyckeln till klädvinden vanligen förvaras.

1:0 gifven anledning berättade:

1:0 Skräddare-Mästare-Enkan *Andersson*, att hon, som är boende i våningen nästinunder affidne Gesällen *Askboms* rum, klockan omkring 6 på morgonen förlidne gårdag sett *Askbom* utkomma från sitt rum i ärende, att uti ett i förstugan stående ämbare uttönna en medhaft potta och strax derpå i rummet åter ingå, men att hon vid detta tillfälle icke blifvit varse Lärlingen *Vesterlund*, hvilken troligen stått bakom dörren, samt att hon kort derefter bortgått och vid återkomsten efter en timmas förlopp hört omtalas, det *Vesterlund* af sin Husbonde saknades och att Enkan *Norgren* på morgonstunden förnummit ett ovanligt läte, som liknat jemmerrop, af hvilka begge omständigheter ej mindre *Andersson* än ock det öfriga husfolket i början slutat dertill att *Vesterlund* afhändt sig lifvet, men hvilken förmodan sedermera öfvergått till oroande misstankar i afseende på Gesällen *Askbom*.

2:0 Skräddare-Gesällen *Bolin*, att sedan han, som arbetar å Capitainens *Vinblads* verkstad, klockan 10 på förmiddagen förlidne gårdag erhållit kunskap om Gesällen *Askboms* saknande jemte öfrige förekomne misstänkta om-

ständigheter, så hade han begifvit sig till *Askboms* hemvist och der erhållit bekräftelse å hvad för honom blifvit berättadt, hvaruppå han, efter låsets uppdyrkande, ingått i *Askboms* rum på samma gång som Capitainen *Vinblad* samt funnit förhållandet så beskaffadt, som de redan afhörde personer uppgifvit.

3:o Skorstensfejare-Lärlingen *Vestman*, att efter det han på förmiddagen sistlidne gårdag af Police-Uppsyningsmannen *Jacobsson* erhållit tillsägelse, att vid Lärlingen *Vesterlunds* eftersökande vara behjelpig, så hade han utgått på taket till oftaberörde hus samt i vindsgluggarne så väl till detta som ock flere af de nästgränsande husen eftersett, huruvida *Vesterlund* der sig undangömt, men hvilka efterspaningar likväl icke bidragit till ändamålets vinnande.

4:o Skorstensfejare-Lärlingen *Besch*, som till alla delar iastämde uti den af Lärlingen *Vestman* afgifne berättelse, och

5:o Skorstensfejare-Mästaren *Hellgren*, att då han klockan half till 12 på förmiddagen nästlidne gårdag gått öfver Köpmanstorget, hade han träffat Bisittaren i Skräddare-Embetet *Eric Ullström*, som omtalt det å Gesällen *Askbom* begångne mord och att tvenne af *Hellgrens* Lärningar redan begifvit sig ut på taket öfver oftanämnde hus, för att söka den person, som för mordet misstänktes, hvilken uppgift föranlätit *Hellgren*, att förfoga sig upp i vinden till samma hus, på det han, som noga känner belägenheten af de i detta och de nästgränsande husen varande vindar, måtte kunna göra sig underrättad, huruvida bemälte Lärningar fullgjort det dem lem-nade uppdrag; att, under det han uti den midt emot Gesällen *Askboms* rum belagne vinden afbidat Lärningarnes ankomst samt emellertid med yttersta uppmärksamhet undersökt berörde vind, hade han först upptäckt en obetydlig öppning, som ledt till takåsen öfver en på sidan af taket befintlig vindskupa samt vidare vid efterseende funnit något rundt der inunder liggande, hvarföre han ock med en käpp stött deruppå och hvarigenom han blifvit förvissad derom, att en menniska der var undangömd, samt att, enär den undangömd, på tillsägelse icke godvilligt framkommit och *Hellgren*, som vid tillfället varit ensam i vinden, ej velat derifrån bortgå, förr än upptäckten blifvit fulländad, så hade han genom rop gifvit densamma tillkänna, hvarvid först Hustru *Hasselgren* och strax derpå Gevaldigern *Vesterlund* jemte flere personer till stället ankommit, hvarefter, uppå anvisning af *Hellgren* Gevaldigern *Vesterlund* ifrån gömstället framdragit den omnämnde personen, som då befunnits vara Lärlingen *Vesterlund*.

Slutligen förmälte Bokbindare-hustrun *Hasselgren*, det hon icke ansåg sig böra underlåta gifva tillkänna, att Lärlingen *Peterson*, i arbete hos hennes man, omtalt, det han förlidne Måndags afton träffat Lärlingen

Vesterlund, som då visat sig glad och sjungit, men tillika utfarit i eder och svordomar samt yttrat: att den onde *Anden* vore hans bästa vän, och att om han hade knif skulle han skära halsen af honom, hvilken utlåtelse *Hasselgren* ansåg ådagalägga, det *Vesterlund* då redan varit tänkt på mordet.

Lärlingen *Vesterlund* förklarade, på tillfrågan, att ehuru han redau några dagar före mordets föröfvande beslutit detsamma verkställa, hade han likväl icke fällt nyssnämnde utlåtelse, hvarefter och till utredande så väl af denna omständighet, som ock till vinnande af upplysning, huruvida Lärlingen *Vesterlund* den ifrågakomne morgonen innevarit å Tracteuren *Engströms* Näringsställe, så anbefalltes Gevaldigern *Vesterlund*, att genast uppkalla ej mindre Lärlingen *Peterson*, än äfven Tracteuren *Engström* jemte den af hans tjänstefolk, som vid det uppgifne tillfället till *Vesterlund* försålt brännvin; hvarförutan *Vesterlund* förständigades, att ofördröjligen inkalla den Smeds-Lärling, som uppdyrkat låset till Gesällen *Ashboms* boningsrum.

I afvaktan häruppå uppsköts undersökningen, hvarefter de närvarande afträdde samt Lärlingen *Vesterlund* till Öfver-Ståthållare-Embets Arrestand-rum utfördes.

Efter en timmas förlopp återkom Gevaldigern *Vesterlund* och anmälte, att han, jemulikt nyss omförmälte af Öfver-Ståthållare-Embetet vidtagne beslut, uppkallat Tracteuren *Eric Engström* och dess tjenstepiga *Britha Lovisa Vesterholm* samt Smeds-Lärlingen *Johan Standberg*, i lära hos Klensmeds-Åldermannen *Vickman*, tillika med Bokbindaren *Hasselgrens* Lärlingar *Lars Christian Klerk* och *Carl Johan Philip Peterson*, hvilka jemväl nu voro tillstädes.

Sedan Lärlingen *Vesterlund* blifvit från Arrestant-rummet åter införd, så förekallades nyssbemälte personer, hvilka hvar efter annan berättade:

1:o Tracteuren *Engström*, att han icke vid det tillfälle förlidne gårdag, då Lärlingen *Vesterlund* skall hafva besökt hans Näringsställe, der varit närvarande, hvadan han ej eller kunde om förhållandet med denna omständighet meddela någon upplysning, men att han en och annan gång tillförne sett *Vesterlund* dit inkomma, för att hämta svagdricka och hvarvid han af *Vesterlunds* uppförande ansett honom vanartig och elak.

2:o Pigan *Vesterholm*, att Lärlingen *Vesterlund* nästlidne gårdag klöckan emellan half till 6 och 6 på morgonen ensam inkommit på Tracteuren *Engströms* Näringsställe och, på begäran, undfått en half jungfru brännvin, som *Vesterholm* åt honom islagit och hvilket han förtärt, utan att deruppå äta något samt att han, efter att hafva för brännvinet betalt En Skilling Banco, genaste aflägsnat sig, men, efter några minuters förlopp, återkommit och då

medhaft en burk med blanksmörja, den han under yttrande: *se här skall ni få blanksmörja*, velat lemna antingen till *Vesterholm* eller ock tvenne andra tillstädes varande personer, utan att likväl någondera af dem begagnat detta anbud, hvarefter *Vesterlund* å nyo bortgått och med sig tagit berörde blanksmörja.

3:o Bokbindare-Lärlingen *Peterson*, att han sistlidne Måndags afton vid skymningen träffat Lärlingen *Vesterlund* i portgången till det hus, der *Petersons* och *Vesterlunds* Husbönder äro boende, och hvarvid *Vesterlund* visat sig mycket glad och sjungit men tillika upprepat flerfalldiga eder och svordomar samt, uppå föreställning af *Peterson* att dermed upphöra, till honom yttrat, som orden fallit: *Vet du, Fan är min bästa vän och om jag hade honom och en stor knif skulle jag skära halsen af honom*, hvilken utlåtelse en tillstädesvarande Snickare-Lärling jemväl åhört.

4:o Bokbindare-Lärlingen *Klerk*, att han i målet icke kunde meddela annan upplysning än att, sedan Lärlingen *Vesterlund* vid middagstiden förlidne gårdag blifvit återfunnen, så hade *Klerk*, uppå tillsägelse, inkrupt uti *Vesterlunds* gömställe och försökt att derifrån honom framdraga, men hvarvid han med sådan styrka satt sig till motvärn, att *Klerk* ej kunnat vinna ändamålet; och

5:o Klensmeds-Lärlingen *Standberg*, att då han klockan omkring 10 förlidne gårdags förmiddag, uppå budskickning ankommit till ifrågavarande hus och uppdyrkat dörren till ett fyra trappor upp beläget rum, hade han först upptäckt, att dörren innanföre blifvit igenbunden med ett snöre, som varit lindadt omkring vredet på låset, men hvilket snöre han likväl kunnat med handen aftaga, och sedermera efter dörrens öppnande förmärkt en ålderstigen Mansperson mördad liggande på golvet samt blod utgjutet så väl uti en i rummet stående liggsoffa, som ock på flere andra ställen, hvarefter Capitainen *Vinblad* åter igenstängt dörren och begifvit sig bort för att hos Öfver-Ståthållare-Embetet anmäla detta sålunda upptäckte förhållande.

Uppå framställda frågor yttrade Lärlingen *Vesterlund*, att då han, vid sitt första besök å Tracteuren *Engströms* Näringsställe nästlidne gårdags morgon begärt en sup bränvin, hade han tillika af pigan *Vesterholm* mndfått en skorpa, till hvars betalande han likväl icke haft mer penningar, än en fjerdedels skilling Banco samt att, då han sednare gången der sig infunnit, hade han väl erbjudit sig lemna *Vesterholm* den medhafde blanksmörjan, men hvilket likväl icke varit hans afsigt, utan endast en förevändning i brist af annat ärende; äfvensom *Vesterlund* i öfrigt fort.

for bestrida, det han sistlidne Måndags afton i Lärlingen *Petersons* närvaro fällt ofvanförmälte uttryck.

I anseende till den emellan Bokbindare-Hustru *Hasselgrens* och Klensmeds-Lärlingen *Standbergs* berättelser förekomne skiljaktighet rörande sättet, att borttaga det snöre, hvarmed dörren till *Askboms* rum varit igenbunden, beslöt Öfver-Ståthållare-Embetet, det skulle *Hasselgren* å nyo inkallas till nästa dag, för att i *Standbergs* närvaro öfver denna omständighet höras; hvarjemte Gevaldigern *Vesterlund* och Uppsyningsmannen *Forssberg* förständigades, så väl att uti Gesällen *Askboms* rum med noggranhet uppsöka det bref, som Lärlingen *Vesterlund* uppgifvit sig hafva före mordets föröfvande till *Askbom* öfverlemnadt, som ock, att efterse, huruvida ofvanberörde snöre var till finnandes uti rummet.

Fortsättningen af undersökningen blef, i anledning häraf, uppskuten till nästa dag, hvaruppå de närvarande afträdde och Lärlingen *Vesterlund* till häktet återfördes.

Den 26 Augusti.

S. D. Då undersökningen angående det af Skomakare-Lärlingen *Carl Eric Vesterlund* å Skraddare-Gesällen *Peter Askbom* föröfvade mord nu åter företogs, anmälte Police-Gevaldigern *Axel Vesterlund* och Uppsyningsmannen *Abraham Forssberg*, att de, till följd af Öfver-Ståthållare-Embets dem gifne befallning, anställt ytterligare visitation uti *Askboms* böningsrum och dervid ej allenast anhållit det snöre, hvarmed dörren till *Askboms* rum varit igenbunden, utan ock ibland åtskillige, *Askbom* tillhörige och i rummet befintlige papper, igenfunnit det bref som Lärlingen *Vesterlund* kort före mordet tillställt *Askbom*, hvarförutan de å golvet upphittat en guldring, som likaledes varit blodig; och hade *Vesterlund* och *Forssberg* derjemte till i dag inkallat Bokbindaren *Hasselgrens* Hustru *Christina Hasselgren* jemte Klensmeds-Lärlingen *Johan Standberg* för att, af anledning Protocollet för nästlidne gårdag innehåller, i målet höras.

I närvaro af nyssbemälte personer inställes nu Lärlingen *Vesterlund*, då Hustru *Hasselgren*, efter erhållen underrättelse om orsaken till hennes ytterligare hörande, förklarade, att hvad hon vid förhöret förlidne gårdag i afseende på ifrågakomne omständighet uppgifvit, var med rätta förhållandet öfverensstämmande och att hon dervid ej hade annat att tillägga, än att, sedan låset för dörren blifvit uppdyrkadt, så hade först hon och deruppå Lärlingen *Standberg* genom den blifne öppningen inräckt handen, i afsigt att aftaga det omnämnde snöret, men hvilket likväl icke

för någöndera af dem lyckats, hvadan *Hasselgren* blifvit föranlåten att anskaffa en knif, med tillhjälp hvaraf hon lossat snöret, utan att hon likväl nu mera kunde med säkerhet erinra sig, huruvida snöret blifvit afskuret eller icke, emedan hon deruppå ej fästat uppmärksamhet.

Klensmeds-Lärlingen *Standberg* förmälte häruppå, att han med visshet kunde uppgifva, det han med handen aftagit äminstone tvenne eller trenne hvarf af snöret, men att han dock likväl icke kunde bestrida sannfärdigheten af hvad *Hustru Hasselgren* anfört rörande knifvens begagnande till samma ändamål, helst han möjiligen kunnat hafva förgätit, huru dermed rätteligen sig förhållit; hvarjemte och sedan det anhållne snöret nu blifvit framvisadt, å det samma befunnos flere märken efter skärning, utan att det likväl blifvit afskuret, och hvarigenom *Hasselgrens* sednare uppgift fullkomligen besannades; medgifvande likväl ej mindre Lärlingen *Standberg*, än ock *Hustru Hasselgren*, på fråga, att dörren ej kunnat öppnas så mycket att ingången till rummet var möjelig, förr än snöret blifvit lossadt.

För Lärlingen *Vesterlund* uppvistes härefter det anhållna brefvet, som var skrifvit af hans Fader och dateradt Jäders Bruk den 30 November 1818, hvarjemte det å begge sidor befans blodigt samt å baksidan försedt med tvenne olika sigiller, det ena i rödt och det andra i svart lack; och förmälte nu *Vesterlund*, på tillfrågan, att berörde bref var detsamma, som han lemnat Gesällen *Askbom* och denne för honom uppläst, men att *Askbom* icke fästat uppmärksamhet å brefvets datum och således ej eller kunnat misstänka *Vesterlunds* försåtliga anläggning samt att, hvad angick de å brefvets baksida befintlige tvenne sigiller, så hade det ena, eller det i svart lack aftryckte, blifvit begagnadt till brefvets förseglande, men det andra deremot ditsatt af en bland Skomakare-Mästaren *Lekströms* Lärlingar, som åt sig låtit förfärdiga ett petschaft, hvilket han på brefvet aftryckt; tilläggande *Vesterlund* i öfrigt, att han vid mordets begående alldeles icke blifvit varse den på golvet i *Askboms* rum funne guldringen samt att han derjemte förmodade, att den buteille, hvarmed han först slagit *Askbom*, förut varit spräckt eller sönderslagen.

Enär alla vid den af Lärlingen *Vesterlund* föröfvade mordgerningen förefallne omständigheter nu blifvit fullkomligen utredde, så förordnade Öfver-Ståthållare-Embëtet, det skulle de vid undersökningen hållne Protocoll uppsättas, för att, sedan behörig Attest öfver den å Gesällen *Askboms* döda kropp verkställde Läkare-besigtning blifvit aflemnad, till vederbörlig Domstol insändas.

De närvarande afträdde och Lärlingen *Vesterlund* blef till häktet återförd.

Den 27 Augusti.

S. D. Af Stads-Chirurgen och Professoren, Doctor *Fr. Fröberger* inlemnades denne dag tvenne af honom utfärdade Lakare-attester, den ena öfver beskaffenheten af de åkommor, som blifvit häktade Skomakare-Lärlingen *Carl Eric Vesterlund* tillfogade, och den andra öfver hvad vid besigtningen af Skräddare-Gesällen *Peter Askboms* döda kropp förekommit; och upplästes nu berörde Attester, af hvilka den förra var så lydande:

Skomakare-Lärlingen Carl Eric Vesterlund har oppi hufvudet, omkring högra hand och venstra långfinger ändan samt på venstra landbenet, tillsammansräknade Sexton stycken dels stuckne, och dels skurna sårnader, hvilka alla äro mindre betydliga och gångne endast genom huden och således icke äro af illak följd. Sådant intygas härmedels och så sant mig Gud hjälpe till lif och själ. Stockholm den 27 Augusti 1819. *Fredr. Fröberger.*

Samt den sednare af följande ordalydelse:

Förleden gårdags morgon besigtigade jag och Herr Magister af *Grubbens* aflidne Skräddare-Gesällen *Askbom*, och hafva dervid funnit som följer:

Yttre Besigtningen.

1:0 Kroppen af medelmåttig växt och längd, eller snarare något liten; 2:0 munnens framtänder bortfallne och hakan utstående; 3:0 på högra sidan af halsen, ett skuret blod-sår, tre tum långt, gånget från sidodelen af halsen framåt struparne med främre ändan, och vid dess bakre ända utgörande tvänne skorsor genom huden, som slutades under örnibben; af denna sårnad hade sjelfva såret vid sin bakre ända genomskurit yttre stora halls-blod-ådran, (*Vena Jugularis externa*) hvarmedels *Askbom* nödvändigt inom kort tid, skulle förlora mycken blod. För öfrigt har hela detta sår, i sin längd tre tum, och endast genomgått huden, utan att väderstrupen, musklarne eller något annat blodkäril var skadadt. Vid detta sår bör anmärkas, i anseende till de bakre skorsorne genom huden, att *Vesterlund* gjort tvänne försök till på samma ställe och att han vid sjelfva hufvudsåret eller det originela, haft för afsigt att afskära halsen, hvilket misslyckats dymedels, att *Askbom* dragit sig undan. 4:0 Strax öfver de bakre ommärkte skorsorne från detta sår, bakåt örat till, och dervid än ytterligare, tvänne dito, alla sticksår gångne in på benet, samt mer och mindre djupa, tillsammans trenne. 5:0 På venstra sidan af näsan ett dito af ett tvärfingers längd i ytan, trängt genom yttre sidan af näsborran (*Ala Nasi*) och uti framskjutning fränspljkt en del af näsborrarnas hårda skiljevägg (*Septum Narium*). 6:0 Fram i pannan strax öfver näsroten, ett stort slampsår, nära två tum i längd åt venstra ögat till, gånget in på benhinnan. 7:0 Venstra ögongloben genomstungen genom hvithinnan på öfre sidan af ögat, samt vätskorna uttömde och ögat igenfallit, förmodeligen dymedels, tillika att *Askbom* torrtat eller tryckt såret efter skadans undfående. För öfrigt var såret ett tvärfinger bredt i ytan af hvithinnan, hvarigenom det gifvits. 8:0 Strax öfver venstra kindknölen (*Mala*) en djup skorsa på tvärn hvaremot svarade en djup skorsa på kindbenet nedåt kinden, hvaraf begge tillsammans lingo form och utseende af ett Christi kors. 9:0 Ned om detta på tvärn och sjelfva kinden, ett slampsår med två tums slamp; 10:0 ett i ytan, strax öfver ögonbrynet, på samma sida ett tum långt sticksår, gånget nedåt ögonbågen och hvilket hade fränsplittrat en o-betydelig flisa af ögonbågens främre kant; 11:0 midt öfver föreningen af pann- och hjess-benen på högra sidan, fjorton stycken, uti en kröse belagne, samt större och mindre dels hugg-skär-stick- och kross-sår, gångne in på benhinnan, förmodeligen tillkomne genom ett slag med en bouteille, som vid slaget brustit. 12:0 Till höger bakåt nacken vid föreningen af hjess-tinning- och nackbenen, ett slampsår med två tums slamp, gånget in på benet. 13:0 På venstra handen var tummen, genom ett skär- eller huggsår ända till sin

ot skiljd från pekfingeret. Utom alla här oppräknade skador hade *Askboms* döda kropp elfva (11) stycken mindre och större dels stückna, dels skurna sår, hvilka alla, hvad hufvudet och ansigtet vidkommer, gått inpå benet, och de på händren till någon del inuti musklarna och dessutom på de här oppräknade kroppsdelar, tillsammanräknade Fjuga En skrubbsår.

Inre Besigtningen.

1:o Sedan hufvudets betäckningar voro frånlossade, var det märkeligt, att då man andantar de vid högra tinningen befintlige och i 11:te puncten nämnde 14 sår, samt åkomorne på venstra ögat, så funnos inga och åtminstone högst omärklige blodutgjutningar eller sugillationer under de öfrige sårnaderne, hvilket skulle bevisa och ge tillkänna, att *Askbom* skulle möjligtvis fått en mängd af de å hans döda kropp befintlige åkommor, sedan han förut förlorat ofantligt af blod och hjertats kraft opphört att kunna verka på de i kroppens yta befintlige mindre blodkärl, eller ock att *Vesterlund* fortfarande på de i kroppens yta befintlige mindre blodkärl, eller ock att *Vesterlund* fortfarande att sarga honom, sedan han icke mer visat tecken till lif. Sedan hencallotten var borttagen, funnos 2:o hufvudets ben onaturligt tjocke och starke samt dess storlek mindre än vanligt, hvilken första symptom gifvit orsaken, hvarför ingen spricka skedd på hufvudskålen; 3:o alla hjernornas blodkärl frllkomligt tome; 4:o fans vatten öfver hela hjernan, i hjernkamrarne och på hufvudskålens botten till flere matskedar; 5:o märktes tydligare den lilla bensplitringen på vänstra ögonbågen; 6:o oppdissequerades huden och musklarne af hallens högra sida, hvarvid fans att den stora hals-blodådern (*Vena Jugularis externa*) var till det mästa afskuren; 7:o hade sticksåret i vänstra ögongloben icke genomgått ögats botten eller skadat underliggande ben; 8:o Lungorne blodtome, sjuklige till utscendet och dess öfre kanter hyste smärre knölar och något blod, samt den vänstra lungloben något fastväxt; 9:o hjertsäcken i naturligt förhållande afvensom hjertat, men dess kamrar blodtome.

Hvad af denna besigtning och de dervid befintlige symptomer slutes, är att i fall hastig och säker Läkarehjelp tillkommit, så hade *Askbom* kunnat frälsas, emedan hufvudets benmassa icke är skadad och inga sådana blodkärl sårats, som icke genom säker förbindning kunnat hjellpas och förblödnings förekommas, och om ock en sådan Läkarehjelp tillkommit och en olycklig utgång ändock inträffat, så hade i alla fall *Askboms* ålder, förmodade dåliga kropps-constitution och vattensamlingen inom hufvudet, blifvit accidenstiela orsaker att förklara hans tillfogade sår som nu genom förblödniåg döden förordskat, såsom händelsevis eller per accidens dödande. Sådant allt varder härmedels och så sant mig Gud hjelpe till lif och själ intygadt. Stockholm d. 26 Aug. 1819. Fred. Fröberger.

Efter uppläsandet häraf beslöt Öfver-Ståthållare-Embetet, att förvisa ytterligare handläggningen vid målet till Domstolen, Stockholms Stads Kämnars-Rätt, dit Protocollerne, efter föregången justering, tillika med ofvannämnde Läkare-Attester samt det anhållne brefvet och snöret jemte det vid mordet begagnade Knifven, Yxan, Pannan, och Buteillerne i sådant ändamål skulle insändas.

Den 31 Augusti.

S. D. Till justering af de vid undersökningen angående det af Skomakare-Lärliagen *Carl Eric Vesterlund* å Skraddare-Gesällen *Peter Askbom* den 24:de i denne månad begångne mord, hos Öfver-Ståthållare-Embetet hållne Protocoll, hade ej mindre bemälte *Vesterlund* i dag klockau 4 på eftermiddagen blifvit från häktet upphämtad, än ock de i må-

let afhörde personer behörigen inkallade och hvilka jämväl sig infunno med undantag endast af Capitainen *Vinblad*, som anmäldes hafva frästaden bortrest.

Protocollerne upplästes och blefvo, utan all anmärkning erkände; hvar jemte Lärlingen *Vesterlund* tillkännagaf, att han nu mera erinrat sig, de han aftonen före mordets verkställande, i Bokbindare-Lärlingen *Peterson* närvaro fällt de af honom omnämnde utlätelser och hvilka *Vesterlund* jemväl medgaf haft afseende på den illgerning, som han då redan varit betänkt, att den följande dagen verkställa.

Lärlingen *Vesterlund* återfördes till häktet och de närvarande åträdde. År och dagar, förutskrifne.

| Efter befallning

J. S. Weijgang